

INGA SØRENSEN

Inga Sørensen levede sine første 13 år i Hjøllund sydvest for Silkeborg – så langt ude på landet at fuglene havde madpakker med, som hun selv udtrykker det. Efter syv år i landsbyskolen kom hun ud at tjene, på efterskole i Grejsdalen og endte i Aarhus i 1959. De sidste godt 50 år har Inga boet i Gellerupområdet, og det er blevet til fem børn og mange børne- og oldebørn. Nu hvor hendes mand ikke er her mere, er hun blandt andet aktiv i livet omkring Gellerup Kirke.

Interviewet af Dina Holm Larsen, den 13. april 2017

HJEMMET OG SKOLEN

VI KAN STARTE MED AT SNAKKE OM, HVOR DU ER VOKSET OP HENNE?

Ja, i noget der hedder Hjøllund, langt ude på landet. De første 13 år af mit liv. Så kom jeg ud og tjene, og så har jeg været i efterskole i Grejsdalen, i Silkeborg ude at tjene, og så her til Aarhus og tjene.

TJENE, HVORDAN?

I huset. Jeg har ingen uddannelse. Nej, man kom ud som 13-årig. På landet var der kun syv klasser. Så det var på den måde, pigerne skulle ingen uddannelse have.

HAVDE DU NOGEN SØSKENDE?

Ja, fire. Min lillesøster, hun er så 17 år yngre end mig, så i princippet har hun aldrig været min søster på DEN måde. Som min søster der er et år yngre og en bror der er to år yngre, vi tre havde megen nærkontakt. Og så kom der en lillebror elleve år efter, og så hende 17 år efter. Men hende, der er et år yngre end mig, hun er død.

HVORDAN VAR HJEMMET DERHJEMME, HAVDE I MANGE PLIGTER?

Vi hjalp jo, hvor vi kunne. Far var først på skoven, og så var han på savværk. De sparede sammen til et hus; der skulle man selv have de fleste penge, før man kunne bygge. Så der blev samlet kartofler, der blev plukket tyttebær, mor hun gik i skoven og plantede træer og alt muligt. Så skulle jeg lave mad.

HVORDAN VAR SKOLEN I SÅDAN EN MINDRE BY?

Det var den samme lærer til alle syv klasser. Vi var fire hold i den mindste, og tre hold i den store, så sad vi i samme klasse. Der var kun det ene klasselokale. Men ved du hvad, det fungerede. Der var både regning og læsning og diktat, i samme lokale, og det gik. De skulle være stille. Man skulle jo ikke høre efter, at de andre, de læste noget højt.

HVAD SÅ MED EFTERSKOLEN, HVAD PLEJEDE I SÅ AT LAVE?

Efterskolen, det var sådan opsummerende af alt det man havde ellers i normal skole, plus husholdningsskole var der ved siden af. Man kunne lære at sy og en hel masse forskellige ting, som en pige havde brug for, når hun skulle giftes. Så lærte man også at blive lidt selvstændig. Jeg kom fra Hjøllund til Grejsdalen. Der var jo trods alt et pænt stykke vej, så man kunne ikke bare LIGE komme hjem. Der var jeg glad for at bo.

HVAD MED FRITIDSJOB, VAR DET NOGET MAN HAVDE MENS MAN GIK I SKOLE?

Nej, fordi for det første havde min far og mor ikke råd til det, og for det andet så skulle vi til Silkeborg – det kostede også penge. Da jeg blev lidt større, da var det fritidsjob, jeg havde. Det var som kartoffelplukker og den slags, for der var jo

ikke nogen der havde råd til at holde nogen. Alle børnene skulle hjælpe. Så fritidsjob som sådan, det havde man ikke.

FRA LAND TIL AARHUS BY

HVORNÅR VAR DET SÅ DU SAGDE, DU FLYTTEDE TIL AARHUS?

Det har jeg gjort i '59.

VED EN FAMILIE DER?

Ja, et arbejde ved Jul. A., de havde en kiksefabrik. Der kom jeg i huset.

VAR DET MED AT HJÆLPE MED AT PASSE BØRN OG ...

Nej, der var ikke børn – eller det var der godt nok, men den yngste var på alder med mig. Det var selve huset, og der var også nok i sådan en stor villa med selskabeligheder og det hele, så der var nok at se til.

HVORDAN OPLEVEDE DU FORSKELLEN FRA LAND TIL BY?

Jeg var jo ude fra landet. Det største problem det var, at man blev rettet på sproget hele tiden. Det kan jeg i dag ikke forstå – jeg VAR jo derude fra. Men de kunne så ikke altid forstå, hvad jeg sagde. Men det lærte man hurtigt, det synes jeg ikke var så slemt alligevel.

SÅ DET VAR MEST SPROGET.

Nu havde jeg noget familie i forvejen herinde, en faster og en farbror. Så jeg havde været på ferier herinde og kendte lidt til byen, men ikke det helt store. Jeg vidste da nogenlunde, hvor gaderne var.

SÅ BLEV DU GIFT SENERE OG FIK EN SØN?

Ja jeg har ham, men jeg har fem børn i alt. Han har en ældre søster, og så tre der er mindre. Fem børn og ti børnebørn og seks oldebørn! Så familien bliver stor, det gør den.

DE BOR ALLE SAMMEN HER I AARHUS NU?

Nej. En datter bor nede i Søvangen, en, hun er nede i Gl. Brabrand, og så Henrik bor hjemme. Så har jeg en der bor i Ry, og så den sidste han bor nede i noget der hedder Stepping nede ved Christiansfeld – der har de så købt hus nede. Han arbejder i Kolding, så er der ikke så langt at køre. Det er jo dyrt at få hus i dag, så det har de valgt.

MEN DE ER VOKSET OP HER I AARHUS?

Ja, alle sammen mere eller mindre. De første ti år inde i Norsgade og så resten ovre på Jettesvej, og har gået i skole derovre. Men den er jo væk nu. Nu er der børnehave og alt muligt i stedet for, men jeg siger nu stadigvæk "skolen".

DENGANG DU VAR YNGRE, HAVDE DU SÅ NOGEN TANKER OM FREMTIDEN?

Både ja og nej fordi vi havde nok at gøre med at holde skruen i vandet, for far og mor havde ikke ret mange penge. Du må regne med, at det var LIGE efter krigen, der var mange ting, du slet ikke kunne få. De unge mennesker i dag, de siger "Jamen vi kunne jo få det og det" – det anede jeg ikke eksisterede, fordi ude på landet, der købte man ikke det, man ikke havde brug for. Det var først da jeg kom til Silkeborg ved en læge, der tænkte jeg "Du kan godt tænke dig at blive sygeplejerske". Men jeg havde jo ingen skolegang, så det blev ikke til noget. Jeg nøjes med at hjælpe der, hvor jeg kan hjælpe.

LIVET I AARHUS OG GELLERUP

HAVDE DU NOGEN FORVENTNINGER TIL, HVORDAN AARHUS VILLE VÆRE AT BO I, INDEN DU FLYTTEDE HEROP?

Nej, det havde jeg sådan set ikke. Det var en stor by og der var mange ting, men nej, jeg har ikke sådan forventet noget.

HAVDE DU VÆRET I BYEN FØR?

Ikke ud over, at jeg havde været på ferie, men ellers ikke. Der er jo forskel på ferier, og så at skulle være der.

VAR DER ELLERS ANDRE FORSKELLE END SPROGET, SOM DU LAGDE MÆRKE TIL?

Ja tingene gik nok lidt hurtigere end jeg var vant til; at man skulle skynde sig lidt mere. Men det finder man hurtigt ud af – at tingene går lidt hurtigere, og så er det det. Så må man bare sætte tempoet op.

JEG KUNNE FORSTÅ, AT DU OGSÅ ER INVOLVERET I GELLERUP KIRKE?

Altså vi går tit derover. Der er underholdning hver anden tirsdag, så er der enten film eller sang, og så en gang om måneden har vi fælles spisning derovre. Det er så hyggeligt. Det er først efter at min mand ikke er der mere, for alt hvad der var med kirker og sådan noget, det var ikke ham.

MEN DET ER KOMMET TIL EFTER HAN GIK BORT?

Vi har jo altid været lidt mere kristne hjemme. Men min farmor og farfar, de var fra Indre Mission. Det var for meget i den anden grøft, det kan jeg godt love dig. Alt det man måtte og ikke måtte. Det er først nu jeg er blevet sådan lidt mere neutral. Jeg er ikke fanatiker.

SÅ LAGER I SOCIALE ARRANGEMENTER DERovre?

Ja, vi synger, somme tider er der forskellige andagter, vi er ude at se noget, der kommer nogle og holder foredrag og sådan lidt forskelligt. Jo, det er meget interessant.

ER DET OGSÅ NOGET DU FØLER DER GIVER LIDT EKSTRA I LOKALMILJØET, NOGET FÆLLESSKAB?

Jo til en vis grad, fordi dem de har haft til at fortælle om området herude, det er ikke nogen der bor herude – så synes jeg ikke det er rigtig relevant. For hende der sidst var ovre at fortælle noget ... Alle de visioner hun havde om alt muligt, jamen det var ikke noget der havde noget med Gellerup at gøre. Men det er jo spændende hvordan det bliver, når det bliver færdigt. Om jeg kommer til at opleve det.

HVAD SYNES DU ELLERS OM GELLERUPOMRÅDET?

Jeg kan godt lide at bo her. Ellers ville jeg nok ikke have boet her i små 50 år. Det tror jeg ikke.

NU HAR DU BOET HER EN DEL ÅR, VIL DU OGSÅ EFTERHÅNDEN BETEGNE DIG SOM EN AARHUSIANER, ELLER TÆNKER DU STADIG AT DU ER MEST FRA HJØLLUND?

Nej jeg er fra Aarhus af. Det er bare når folk spørger, hvor min baggrund er, så er den jo derude – så langt ude på landet som man kan komme. Der hvor fuglene har madpakke med. Det er jo det meste af mit liv, jeg har boet her.

AARHUS, VERDEN OG ET GODT RÅD

NU ER AARHUS BLEVET EN INTERNATIONAL BY MED DET HER KULTURHOVEDSTAD. HVAD TÆNKER DU OM DET?

Jeg tænker ikke så meget over det, for den slags der, det er ikke lige mig. Ikke når der bliver så mange mennesker derinde, så skal jeg ikke med. Jeg så det i fjernsynet. Ej, jeg kan ikke klare når der kommer så mange.

HVILKE EUROPÆISKE BEGIVENHEDER HUSKER DU FRA DIT LIV?

Ikke rigtig nogen. Jeg kan bedst lide dagligdagen, alt det andet, det siger mig ikke helt så meget. Jeg er bedst til at det hele kører efter den daglige trummerum. De begivenheder, de siger mig ikke noget.

SÅ DET ER HVERDAGEN, DER BETYDER NOGET OG IKKE DE BEGIVENHEDER?

Ja, og at man kan klare det.

ER DER NOGET DU TÆNKER KUNNE GØRE AARHUS TIL EN BEDRE BY?

Jeg synes jo det fungerer fint nok. Jeg kender det jo sådan set kun herude fra, og det har jeg ikke noget imod. Her er mange søde og rare mennesker herude. Jeg kan ikke sige, hvad der skulle være bedre.

HAR DU NOGENSINDE VÆRET PÅ REJSE UDEN FOR DANMARK?

Ja ... Jeg tror det var i forbindelse med vores sølvbryllup, der var vi en tur på Mallorca, og det har så været i '86. Det var vist første gang vi sådan har været ude. Men ellers har vi været på camping i Norge og Sverige og Tyskland, så vi har været lidt rundt.

DA DU SÅ KOM TILBAGE, VAR DER DA NOGET, DU TÆNKTE VAR SÆRLIG AARHUSIANSK ELLER DANSK?

Nej, sådan har jeg aldrig tænkt på det. Sådan er det ... Ligesom når man kigger ud, "Nåh, men sådan er det i dag".

FOR AT AFSLUTTE, HAR DU SÅ ET GODT RÅD TIL NUTIDENS UNGE?

De skal måske tænke lidt på, hvordan vi andre vi havde det. Vi kunne ikke bare gå hen og forlange en hel masse. Og jeg tror nok, de skulle lære at spare lidt mere op til tingene. Jeg synes mange af dem, det er utroligt hvad de skylder når de er færdige – i hvert fald efter fjernsynet, om det så er rigtigt, det ved jeg ikke. Vi lærte i hvert fald af min far, at der altid skulle være 50 kroner til overs hver måned. Og den tror jeg er god at tænke, det kunne de også lære lidt af. Men om det så er korrekt; de vil jo nok sige, at jeg er for gammeldags.